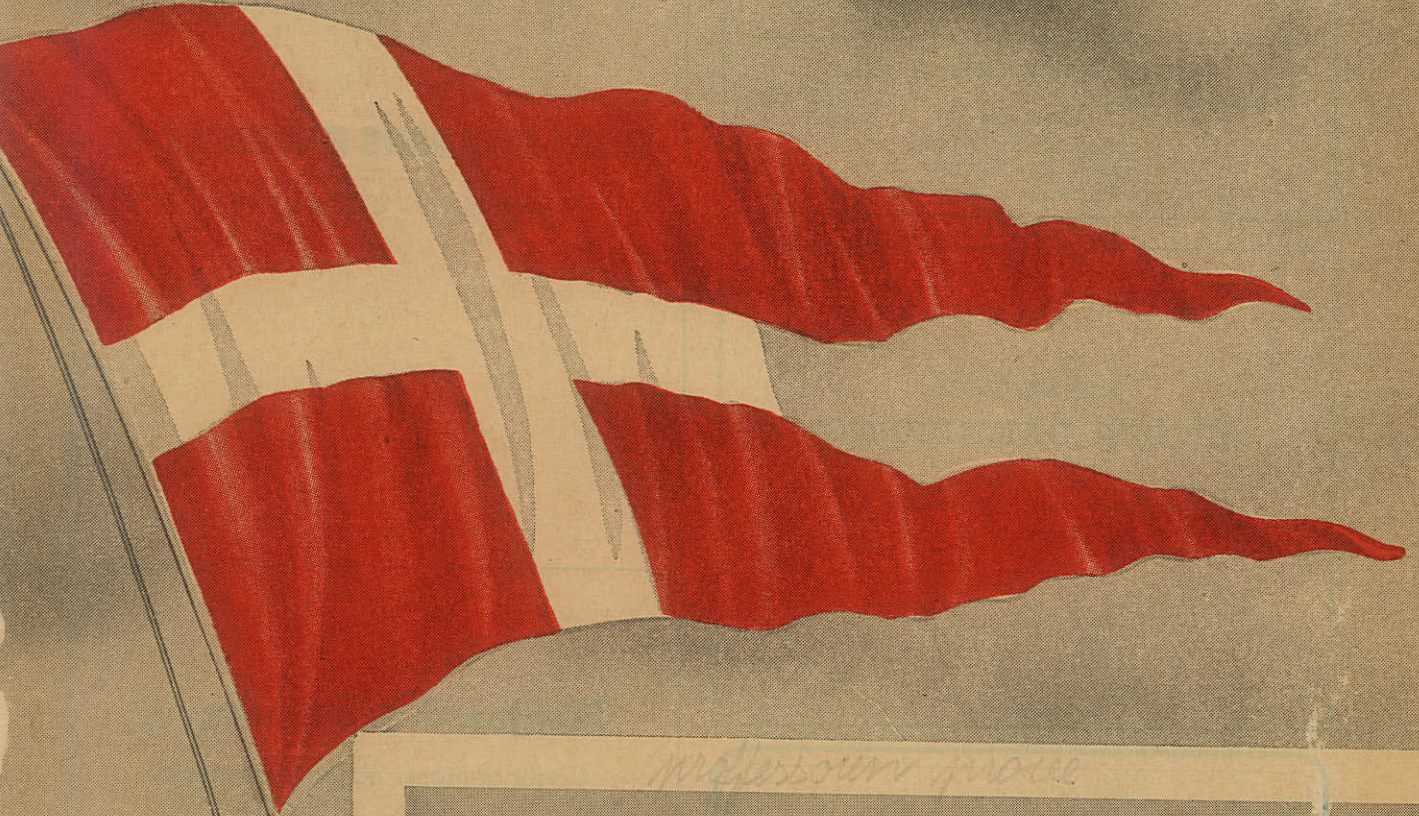
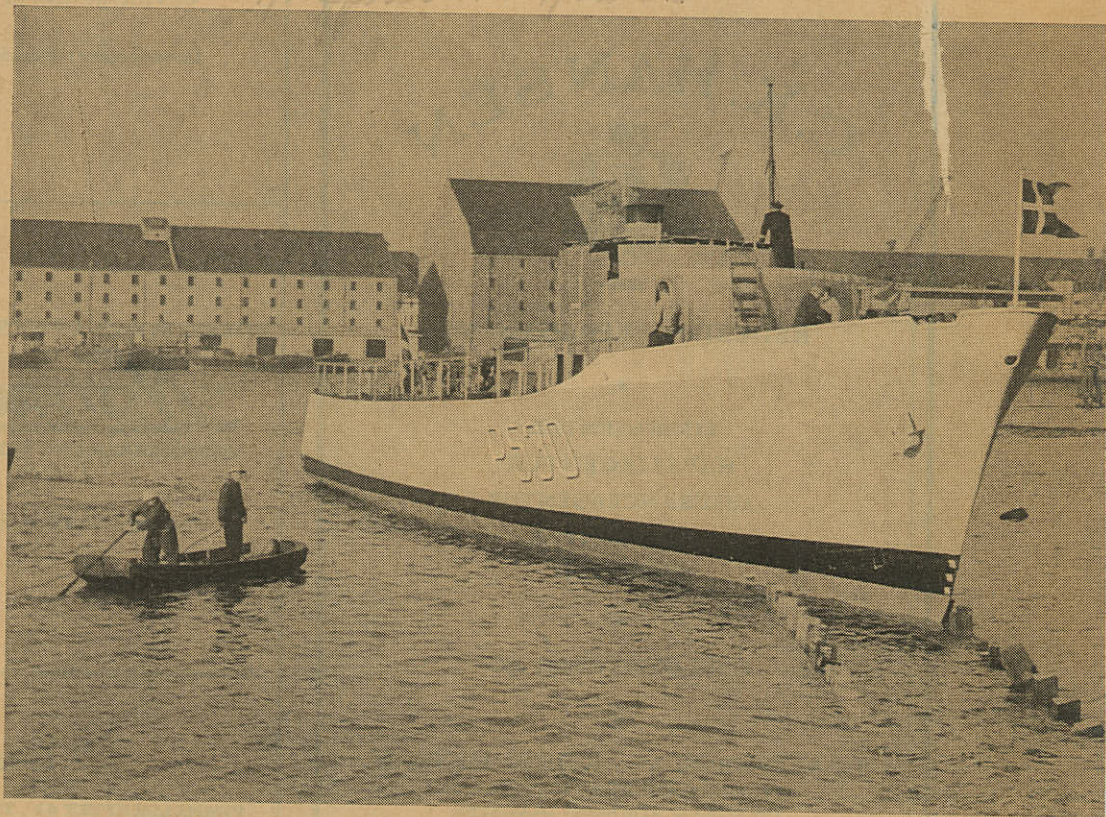

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 1 - Febr.
8. aarg. - 1961

Orlogsværftets søsætning den 11. november 1960 af patruljebaaden DAPHNE, det første fartøj til den danske flåde udstyret med raketvaaben.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Annoncer
„UNDER DANNEBROG“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

C.K. HANSEN

1856

REDERI OG BEFRAGTNING

•
LINIEAGENTUR
HAVARIAGENTUR
ASSURANCEAGENTUR
IATA-AGENTUR
SPEDITION

•
D/S DANNEBROG A/S

•
AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN K.
TELEFON: CENTRAL 72 (20 linier)
TELEGRAM-ADRESSE: »HANSEN«

HEDE NIELSENS FABRIKER

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/s}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring

J. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

Nytaarshilsen fra Marineforeningens formand

Et aar er atter gaaet — og vi ser tilbage og prøver at gennemgaa, hvad det bragte os, og om vi forstod at leve op til det, der blev forventet af os og om det, som vi burde have udrettet, nu ogsaa er naaet.

Det er vel ret naturlige tanker man gør sig paa tærskelen ind til et nyt aar, hvis forløb heldigvis endnu ligger skjult for os — men dermed ogsaa har muligheden for at rumme et væld af gode forsætter, som man kan glæde sig til at ville udføre.

Her i vort foreningsarbejde vil vi ogsaa tænke tilbage paa aaret, der gik. Vi tænker paa det, der blev udrettet, og om vi nu ogsaa naaede at give vor forening, dens arbejde og opgaver den haandsrækning og støtte — stor eller lille — der er saa nødvendig, for at den fortsat kan være levedygtig til at løse sit formaal, og dermed til at faa den betydning, som den bør have.

Vi tænker tilbage og mindes de mange gode kammerater, der gik bort, hvad enten alderen har sat et naturligt stop eller at de blev derude under udførelse af deres virke paa havet, og til de mange hjem, der har mistet en kær- lig forsørger eller en god søn, sender vi vore medfølelse tanker.

Ved aarsskiftet bringer vi vor æresformand, *Hans Majestæt Kongen*, en dybfølt tak for bevaagenhed og interesse, og vi vil alle samles i varme ønsker for vor Konge og hans hus.

Vi bringer vore bedste ønsker for vort søværn og vor handelsflaade i haabet om, at vort flag altid maa vaje frit og smukt paa verdenshavene til gavn og ære for vort land.

En tak til alle nær og fjern, som vi gennem vor virksomhed har faaet tilknytning til, og som har givet os en hjæl- pende haand i vort arbejde — og en tak til de danske soldaterforeninger for et godt og kammeratligt samarbejde.

Vi sender vore brødreforeninger i Norge og Sverige de venligste tanker, og ønsker, at det nordiske arbejde, som vore foreninger er med i, fortsat maa faa en stærk og værdig betydning til gavn for vore lande og til glæde for os selv.

Med ønsket om, at aaret, der kommer, maa finde os levende og vaagne med et friskt initiativ fremover til gavn for Marineforeningen, bringer jeg alle i foreningen de bedste ønsker for det nye aar med en hjertelig tak for aaret, der gik.

GUD BEVARE KONGEN.

Jac Lichtenberg

Betragtninger ved aarsskiftet

af Kommandørkaptajn F. Heisterberg-Andersen

I 1960 saa vi saa endelig den længe ventede nye forsvarslov blive vedtaget og hermed grundlaget for forsvars- rets virke og omfang i de kommende aar blive tilvejebragt.

Det kan kun hilses med tilfredshed, at de foregaaende aars tunge og sejre forhandlinger om denne lovs omfang og indhold nu er afsluttet med et forsvarsforlig over en bred front mellem samtlige folketingets demokratiske par- tier. Politisk enighed om vort forsvar er jo ikke ligefrem hverdagskost i dette land, men saa meget desto tungere vejer for forsvarets personel bevidstheden om, at det op- bygningsarbejde, der nu forestaar, sker med den bredest tænkelige politiske tilslutning.

Med hovedlinierne for det samlede forsvars organisation og for de enkelte værns omfang fastlagt ligger nu forude arbejdet med i praksis at organisere og opbygge værnene i overensstemmelse med den nye lov. Det er ganske natur- ligt, at der endnu er flere detaljer, der ikke er fuldt afkla- rede, og hvorom der ikke er fuld enighed mellem de im- plicerede parter.

Mange spørgsmaal er vanskelige at løse inden for det ret stramme budget, der danner grundlaget for det politi- ske forsvarsforlig. Og midlerne er fortsat knappe i forhold til de opgaver, der foreligger. Grundlaget for et dansk forsvar med mening i er imidlertid tilvejebragt nu, og det

maa saa ogsaa haabes, at der i den kommende tid kan til- vejbringes den ønskelige balance mellem opgaverne og midlerne til deres løsning.

For søværnet vil 1961 blive et travlt aar.

Den nye ordning med frivilligt mandskab — en ordning, der stilles store forhaabninger til — skal føres ud i livet. Dette vil stille store krav til skolerne og deres lærerperso- nel.

De første skibe af det omfattende nybygningsprogram vil indgaa i flaadens tal. Store krav til tilvejebringelse og uddannelse af personel til disse skibe og deres moderne tekniske udstyr skal her honoreres.

Udbygningen af de to nye flaadestationer i Korsør og Frederikshavn, af hvilke flaadestation Korsør blev taget i brug i det forløbne aar, skal fortsættes. Den paabegyndte omlægning af hele søværnets forsyningstjeneste og af flaa- dens basering paa fremtidig tre flaadestationer mod hid- til alene paa flaadestation København paa Holmen skal videreføres.

Endelig maa i det nye aar en reorganisation baseret paa den nye forsvarslov forventes begyndt i søværnet, i første række med det formaal at forenkle og effektivisere kom- mandosystemet.

Der er saaledes nok at tage fat paa, og en stor arbejdsindsats vil være fornøden fra hver enkelt saavel paa stogens øverste som paa dens nederste trin, hvis en heldig videreførelse af det, der begyndtes paa i 1960, skal opnaas i 1961.

Søværnets personel har før lagt ryg til store opgaver og vil fortsat gøre det. En nødvendig betingelse herfor er imidlertid, at der nu skabes arbejdsrisiko og arbejdsglæde. Der har i aarene efter krigen været en tendens fra lovgivningsmagtens side til, specielt inden for personelstrukturen,

at anstille eksperimenter. Det maa haabes, at man i de kommende aar maa kunne undgaa flere yderliggaaende eksperimenter, hvis virkninger det i heldigste tilfælde vil være tidsrøvende at overkomme, i værste tilfælde vil skabe utilfredshed og misforstaaelser inden for personelgrupperne og disse imellem.

Flaaden har igennem mange aar været forsømt. Lad ønsket for 1961 da blive, at vi faar ro til og glæde ved at bygge den op igen.

Livet i Orlogsflaaden af idag

I. Tanker under en vagt paa Holmen 1960

UNDER DANNEBROGs redaktion modtager glædeligvis ofte udmærkede bidrag til bladets spalter fra medlemmernes side — dog maaske lidt for ofte fra saa gamle tider og fra saadanne togter, f. eks. fregatten JYLLANDS, der gennem aarene med omhu har været saa stærkt udpenslet i bladets spalter, at man ogsaa kunne ønske at bringe lidt fra den nyere tid.

Heldigvis har maskinløjtnant *P. Mikkelsen* leveret 2 udmærkede bidrag: »Tanker under en vagt paa Holmen 1960«, som følger nedenfor, samt »Svømmedykkere under uddannelse«, som vil blive bragt i et senere nr. af bladet.

»Det er vagthavende maskinofficer ved flaadestation KØBENHAVN, jeg er mødt og har overtaget vagten«. »Tak«, siger telefondamen paa meldecentralen, idet hun skriver navn, tidspunkt og melding ned.

Det er en søndag morgen i oktober, den lige afgivne melding binder mig til dette vagtsted de næste 24 timer. For lidt siden gik den maskinkaptajn løjtnant, der havde lørdagsvagten, hjem til morgenkaffen i familiens skød med en munter bemærkning om, at han ønskede mig god vagt. Tak! Det er ogsaa mit inderligste haab, at alt maa gaa roligt og godt.

Først maa imidlertid de to »ronderingshold« sendes ud og inspicere de oplagte skibe, altsaa skibe, hvori der ikke for tiden er »hejst kommando«, og som ligger til eftersyn eller i reserve her paa flaadestationen. Det, at holdene udsendes herfra, er dog nærmest en formsag, for hver af de to holds førere har faaet udleveret meget nøje bestemmelser og beskrivelser af det, der skal foregaa.

Dette med forskrifter og bestemmelser er selvfølgelig en nødvendighed i forsvaret, hvor alt maa være lagt an paa, at personel skal kunne udskiftes med meget kort varsel. Ethvert tjenesteomraade bliver gjort til genstand for en omhyggelig beskrivelse. Disse beskrivelser udarbejdes ofte paa grundlag af tidligere bestemmelser, og netop i dette vagtlokale findes i roelerne en mængde gamle »Kundgørelser for Søværnet« og andre lignende bestemmelser, som gaar ca. 100 aar tilbage i tiden.

Hvis man gaar en tur paa museum, kan man finde mange gamle interessante ting, men sjældent taler disse ting til een paa samme maade, som alt det gamle gør det her. Det er som om, man her langt stærkere kan føle, hvordan hele ens liv og tjeneste bygger paa det, man fastsatte for et eller to hundrede aar siden. Man taler om søværnets traditioner

og om »god orlogsskik«, og det er i høj grad lykkedes at bevare det bedste af tidligere tiders frembringelser, mens man naturligvis særlig i teknisk henseende ofte har taget de allernyeste ting op.

Saaledes kan man i et smukt haandskrevet foredrag, som en maskinmester i søværnet holdt for sine kolleger »paa Lørdagen den 15. December 1888« læse om de undersøgelser, han har foretaget af det dengang ret nye begreb: »Anvendelsen af flydende Brændsel i Skibskjedler«. Efter en nøje gennemgang af de steder paa jordkloden, hvor man kunne udvinde flydende brændsel, og de erfaringer teknikerne havde gjort i nærheden af disse steder, kommer han ind paa, hvordan dette nye og spændende kunne indføres i danske krigsskibe. Til slut gør han fordele og mangler op. Under fordelene nævnes »I de største Dampere er en Fyrbøder og et par Drengene nok paa hver vagt paa Fyrpladsen, og ialt 3 Fyrbødere og 10 Drengene kunne erstatte det nuværende antal af Fyrbødere og Kullempere, som jo kan løbe op paa 60—80 Mand!«

En anden af disse hedengangne brave mænd fortæller om forskellige maader at sammensvejsning jern paa. Dengang foregik al svejsning som »esse-svejsning«. Det sværeste var ikke at faa materialerne til at hænge sammen, naar de i hvidglødende tilstand blev slaaet med en hammer, men kunsten var at udforme de ender, der skulle samles, saa man ikke efter bearbejdningen kunne se stedet.

Det er ikke mærkeligt, at maskinmestre, eller som det hedder nu, maskinofficerer, først i de senere aar er blevet rigtigt accepteret i et saa traditionsbundet foretagende, som søværnet er. I »Instruktioner for Tjenesten i Flaadens Skibe«, der udkom i 1886, staar under bestemmelser for »Den kommanderende under Togt«: »Han skal tilse, at Forbruget af Kul indskrænkes saa vidt muligt, og at Dampkraft ikke anvendes, hvor Tjenesten paa tilfredsstillende Maade kan udføres med Sejl alene«. Dengang var søværnets maskinmestre civile, der var uddannet af nogle englændere, som man havde faaet med herover med dette for øje, naar man havde købt maskinerier i England. Maskinassistenterne var civile haandværkere ved Orlogsværftet, og fyrbødere og kullempere blev udtaget af den værnepligtige besætning. Dengang betragtedes disse maskinfolk, eller »Mecanicus'er«, nærmest som en slags troldmænd, men efterhaanden fandt man ud af, at deres tjeneste ikke i princippet adskilte sig væsentligt fra andres om bord — der var i hvert fald ikke tale om troldomskunster — og man fik hele personelordningen ind i mere faste rammer.

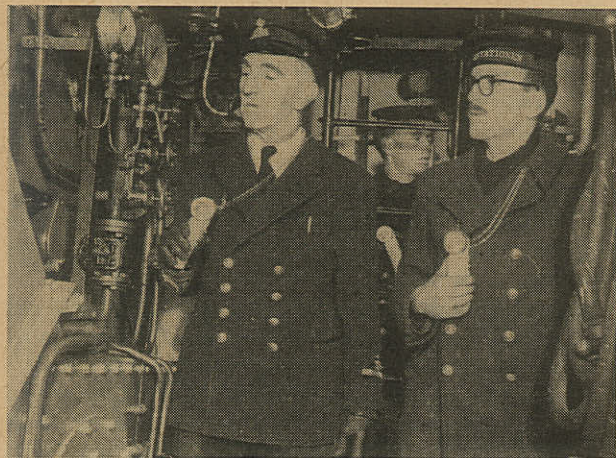
Samme »Instruktioner« indeholder i begyndelsen en gennemgang af almindelige militære pligter og forhold, som

vel ikke ord for ord er de samme, som anvendes i dag, men saa afgjort er det i meningen:

»Enhver paa Flaaden fra den Høieste til den Laveste, skal i al sin Gjerning stræbe efter at fremme Tjenestens Tarv og Flagets Ære og saavel tilsøs som tillands stedse være rede til med Troskab at ofre Liv og Blod for Konge og Fædreland.

Enhver Foresat skal forinden han giver en Befaling vel overveje om den er tydelig og bestemt, saa ingen Misforstaaelse skal kunne finde Sted, eller en senere Forklaring end sige Tilbagekaldelse finde Sted.

Om forhold imod undergivne hedder det: »Han skal behandle sine Undergivne med Alvor, Retfærdighed og Bestemthed, men uden Haardhed eller Hidsighed, hverken i Ord eller Gjerning. Han skal tiltale dem paa befalet Maade, vise Velvilje og Mildhed imod dem og søge ved Haandhævelsen af Ret og ved passende Opmuntring at vinde deres Hengivenhed, Agtelse og Tillid.

Ronderingspatruljen inspicerer paa minelæggeren LINDORMENS fyrplads.

Tillige skal han selv vise dem en opmuntrende Tillid og søge at holde dem ved godt Mod, med Velvilje modtage saadanne Forespørgsler, som de tro at burde gøre ham, opmuntre de villige og flinke, raade dem, der trænge dertil, formane de efterladende og uvillige, paa alle maader vække Iver og Kappelyst, og ved hver Lejlighed foregaa sine undergivne med et godt Eksempel.

Han skal sørge for, at der gives hans Undergivne, saavidt Tjenesten tillader det, de befalede Hviletider, men forhindre Lediggang og forøvrigt tage al det Hensyn til deres Sundhed og Velvære, som Omstændighederne tillade.

Han skal søge at erhverve sig nøje Kendskab til sine Undergivnes Evner, Brugbarhed og Duelighed, for at han kan vide, hvem der til Tjenestens Gavn bedst kan benyttes i særlige Øjemed, og hvem der er mest skikket til Forfremmelse.

Han maa ikke tillade Pligtforsømmelser i Tjenesten, eller utilbørlig Behandling af Undergivne, endmindre Forbrydelser mod Samfundet. Han skal advare med Mildhed og Ro, hvor noget kan rettes, drage den Skyldige til Ansvar uden Personanseelse, og naar det er nødvendigt straffe Forseelser med Alvor og med Eftertryk, om han dertil har den fornødne Myndighed.

Det var magtfulde ord, de brugte dengang, men stærke ord anvendes stadig nu og da. En ældre overfyrbøder sagde for nogen tid siden alvorligt, at hvis skibet kom ud for en kritisk situation, ville han sende »drene« op fra fyrpladsen, saa skulle han nok klare det alt dernede til det

hele sprang i luften. »Jeg har jo levet mit liv« sagde Jens Andersen, »og jeg har i alle disse aar faaet min løn for i en given situation at betale med livet, og jeg gør det gerne«. En saadan indstilling giver en rank ryg og en passende selvfølelse. Naturligvis er den tanke at handle saadan ikke enestaaende, men det er ikke saa tit, den bliver udtrykt i ord.

Søværnet giver det meste af, hvad en mand ønsker: arbejde og fest, kontakt med andre mennesker, og udløsning af deres selskab igen, strabadser paa havet, naar søerne gør, at man næsten ikke ved, hvad der er op eller ned, og beordrede gudstjenester paa agterdækket, med den blaa himmelhvælvning som kirkeloft. — Paa søværnets officerskole, hvor undervisningen er meget koncentreret og krævende, holdes der hver morgen en omhyggelig mønstring af alle kadetter. En mørk skygge paa en flip eller paa de hvide handsker, vil, ligesom et mat omraade paa en sko, blive paataalt, og maaske give anledning til yderligere ubehageligheder, men under oplæsningen af morgenbønnen fra den mere end hundrede aar gamle bønnebog, hviler der over hele korpset en fuldstændig afslappet ro.

Et billede fra kadettiden, under et togt til Grønland, giver livet i søværnet i en nøddeskal. Et af hovedlejerne i maskineriet havde voldt vanskeligheder, og det var nødvendigt at efterse det. Sammen med nogle andre kadetter, var jeg i gang med arbejdet, der under disse omstændigheder var baade koldt, snavset og anstrengende. Midt under arbejdet kom der besked til mig om, at jeg skulle melde mig hos en skoleofficer. En af mine kolleger havde faaet forfald, og nu skulle jeg overtage hans plads, som »med-vært«, ved et selskab om bord, holdt for en kreds af de danske i Godthaab.

Ingen spørger, om man har lyst til dette eller hint. En ordre fører med sig en mængde morsomme og spændende oplevelser, en anden fører til koncentreret arbejde og af-savn, men det er nok denne blanding af lyse og mørke traade i mønstret, der gør det hele saa tiltalende.

Stilheden brydes pludselig af en klokkeringning. Det er en vagt, der »slaa glas« paa en stor skibsklokke, en tradition fra dengang man ikke havde ure som nu. Timeglasset løb ud hver halve time, og det angav man ved et slag mere paa skibsklokken. Naar 4 timer er gaaet begynder man forfra.

Holmen har altid været flaadens tilholdssted, men omraadet her er kun nogle faa hundrede aar gammelt. Oprindeligt var her lavt vand, men de gamle ostindienfarere lossede deres ballast her, inden de tog ny last om bord til næste rejse, og efterhaanden opstod dette landomraade. Der findes en tange, som hedder *Elefanten*. Et gammelt krigsskib af det navn er sænket her, og det danner nu fundament for stedet.

Hver morgen og aften brager et salutskud hen over Holmen, og paa dette signal hejses og nedhales orlogsflaget paa alle udrustede enheder, der ligger paa *Holmen* og enkelte bygninger i land. Mens ceremoniellet foregaar, standser al bevægelse ude i det fri, og alle blotter hovedet med front mod flaget.

Timerne gaar, vagten gaar roligt sin gang. Udenfor er det blevet mørkt nu. Af og til brydes stilheden af hjemvendende landlovsgaster, ellers hører man bare skildvagnernes tunge støvler paa den uendelige vandring, frem og tilbage. Navne og ansigter skifter, men posterne er stadig de samme. Intet øjeblik maa det gaa i staa. Bliver der pludselig brug for os, maa vi være beredte og vise os værdige til den tillid, der ydes os.

Per Mikkelsen.

Fra Søværnet

Hans Majestæt Kongen har under 21/9 1960 resolveret som følger:

Der gives de under bygning værende 8 bevogningsfartøjer samt det i lov nr. 137 af 31/3 1960 om forsvarrets organisation m.v. nævnte 9. fartøj af denne klasse navnene: DAPHNE, DRYADEN, HAVMANDEN, HAVFRUEN, NAJADEN, NYMFEN, NEPTUN, RAN og ROTA.

Der blev givet mange udtryk for glæde over det nye skib, da Orlogsværftet den 11. nov. 1960 søsatte bevogningsfartøjet DAPHNE fra beddingen paa Holmen i overværelse af en række indbudte med chefen for søværnet, viceadmiral *Nyholm*, og den amerikanske ambassadør *Val Peterson* i spidsen.
(se forsidebilledet)

Søsætningen foregik under militær honnør. Der var opstillet en honnørafdeling med hornblæsere, og da skibet gled ned mod sit rette element, udbragte admiral *Nyholm* et kraftigt besvaret hurra for det nye skib.

DAPHNE er det første af ialt otte bevogningskibe, der bygges under det dansk-amerikanske genopbygningsprogram for flaaaden. DAPHNE vil kunne afleveres til tjeneste midt i sommeren 1961, og de syv andre skibe vil følge hurtigt efter, saa de alle kan være i tjeneste i sommeren 1963.

DAPHNE er et gammelt navn i søværnets historie. Det har været baaret af flere krigsskibe, sidst af en undervandsbaad. Det samme gælder navnene for de resterende syv bevogningsfartøjer, der vil komme til at bære navne, der senest blev givet undervandsbaadene op til 2. verdenskrig.

De 8 nye enheder faar en længde af 37 meter og et displacement paa ca. 170 tons, dvs., at de bliver lidt større end motortorpedobaadene. De faar en fart af godt 20 knob.

Den kgl. Livgarde ad søvejen til Jægerspris

Under efteraarsindkaldelsen transporterede mindre enheder af Søværnet et kompagni af Livgarden over Roskilde fjord — alle soldater havde redningsbælte paa og snørebaandene fjernet fra støvlerne under turen fra Lynæs til Kulhus.

Armeringen bliver en 40 mm hurtigskydende kanon foruden mindre skyts, raketter og dydbomber.

Det er de første skibe i den danske flaaede, der forsynes med raketter. Sandsynligvis bliver der tale om den franske SS 11-raket, der er fjernstyret gennem et el-kabel. De har været prøveskudt paa Sjællands Odde i det sidste aarstid.

Patruljebaadene skal afløse de baade af NÆS-klassen, der oprindeligt var smaa tyske ministrygere og blev overtaget fra amerikanske overskudslagte i 1945. De er nu ved at maatte udrangeres.

De ny patruljebaade bygges alle paa Orlogsværftet med helsvejst skrog og overbygning af aluminium. De faar en besætning paa 4 søofficerer, to sergenter og 20 menige. Der lægges stor vægt paa besætningens beboelsesforhold. Alle faar faste køjer i soverum, der adskilles fra opholdsrummene.

Den af Søværnets Idrætskomité arrangerede skydning om Marineforeningens Frederiksberg afdelings aarlige præmie, en kgl. porcellainsfigur, blev for 1960 vundet af vpl. 441646 *P. V. Hansen* med 228 points af 258 mulige — et meget fint resultat.

I sin interessante artikel i sidste nummer af FORSVARS-BRODEREN oplyste kommandørkaptajn *Heisterberg-Andersen* bl. a. at Søværnets nyordning ville medføre, at der udnævnes en særlig chef for de operative enheder.

Mange dagblade mener, at denne post som »operativ chef« vil blive besat med chefen for Kystflaaaden, kontreadmiral *Aage Linde* og at det operative hovedkvarter vil blive indrettet i et bunkers-anlæg »et eller andet sted« i nærheden af Aarhus, hvorfor det ventes, at admiral *Linde* i fredstid vil faa sit hovedkvarter i Aarhus, saa han i givet fald let kan flytte sig selv og sin stab til krigshovedkvarteret.

Grønlandske kommando i Grønnedal vil atter dette foraar antage grønlandske frivillige som orlogsgaster. Man regner med at faa brug for fire mand, der skal stationeres paa Grønnedal fra 1. april og et halvt aar frem.

Ordningen har fungeret i et par aar, og en del grønlændere har faaet en værdifuld uddannelse i sømandsskab og motorpasning. Uddannelsen er et af de store problemer for unge grønlændere, og det er Grønlands-kommandoets mening, at saa mange grønlændere som muligt skal have uddannelse under kvalificeret vejledning paa stationens elværk og andre anlæg som motorpassere, saa de senere kan overtage saadanne stillinger rundt om i Grønland paa elværker og paa de fiskefryserier, der efterhaanden skal opføres. Det er vanskeligt for grønlænderne at faa teknisk uddannelse andre steder, og derfor maa mange stillinger besættes med udsendte danske.

De grønlandske orlogsgaster ligestilles paa alle omraader med danske — undtagen dog, hvad deres retslige stilling angaar. De frivillige grønlændere er ikke underkastet den militære straffelov, og i enkelte tilfælde har det givet anledning til usikkerhed om, hvordan man skulle opretholde disciplinen om bord i skibe. I det store og hele har kammeraternes paavirkning dog klaret problemet.

BØRSEN

— og vi vil forhaabentlig ogsaa snart møde disse gutter i Marineforeningen, der jo har en afdeling i Godthaab.

Fra Hovedbestyrelsen

I anledning af aarsskiftet har Marineforeningens formand, Kommandør G. de Lichtenberg, den 5. jan. været i audiens og overbragt *Hans Majestæt Kongen*, vor æresformand, foreningens hilsen og gode ønsker for det nye aar.

Til chefen for Søværnet, viceadmiral *H. Nyholm*, er afsendt følgende hilsen:

Paa Marineforeningens vegne bringer jeg foreningens bedste ønsker for Søværnet og dets personel for aaret 1961, idet jeg takker for al støtte og forstaaelse, der er vist foreningen i aaret, der gik.

P. M. V.

G. de Lichtenberg,
formand.

Herpaa har Marineforeningens formand modtaget en hilsen og tak fra viceadmiralen.

Endvidere er modtaget hilsener fra:

Præsidenten for Norges Orlogsforbund, Losdirektør *B. Gilhuus-Moe*, Ordförande i Flottans Mäns Hovedforening i Stockholm, Konteramiral *Marc Giron*, Præsidenten for Danske Soldaterforeningers Landsraad, Kammerherre *J. Dinesen*, Carlsberg Bryggeriernes Direktion, Præsidenten for De Danske Forsvarsbrødre, Godsejer, Ingeniør *O. Sandberg*, Formanden for Oslo Orlogsforening, *Bjarne Knutsen*, Kvindelige Marineres Korps, Københavnske Soldaterforeningers Samvirke, Ordförande for Flottans Män i Ängelholm, *N. Nordqvist*, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Marineforeningens *Holbæk* og *Godthaab* afdelinger, og stifterne af henholdsvis Marineforeningens afdeling i Los Angeles i USA, *G. Gutenberg Dahlqvist*, og *Godthaab* afdelingen, *E. Echwald*.

Endvidere har ogsaa chefen for Sjövärnsskåren i Sverige, tidl. Ordförande for Flottans Män i Malmö, Kommendör *Percy Greve Hamilton*, samt formanden for Kristianssand Orlogsforening, Maskinkaptein *K. E. Skodje*, sendt hilsen.

☆

For aaret 1961 har Marineforeningen planlagt at afholde det ordinære sendemandsmøde søndag den 7. maj i Skagen i forbindelse med Skagen afdelingens 40 aars jubilæum. Nærmere meddelelse herom i næste nr. af medlemsbladet.

Den 26.—27.—28. maj 1961 afholdes i København det 8. nordiske militære kammeratskabsstævne med deltagelse fra Norge, Sverige og Danmark — ogsaa hertil vil der i næste nr. af medlemsbladet blive bragt alle fornødne meddelelser.

Det aarlige jubilærstævne er planlagt til søndag den 27. august 1961. Som sædvanligt vil programmet for dette stævne blive udsendt i god tid — saavel gennem medlemsbladet som gennem dagspressen, men alle bedes hjælpe

med i tide for at faa aargangskammeraterne til at møde op, specielt ogsaa alle dem, der ikke møder til daglig i Marineforeningens forskellige afdelinger og husk, at ogsaa ikke-medlemmer er velkomne til dette stævne, idet vi haaber paa, at de efter stævnet melder sig ind i vor forening.

UNDER DANNEBROG er, som i de senere aar, planlagt at udkomme 4 gange i løbet af aaret, nemlig foruden nærværende nr., i april maaned med programmet for sendemandsmødet og i juli maaned med programmet for jubilarstævnet samt et nummer i oktober-november.

Iøvrigt er Hovedkontoret til raadighed med besvarelse af forespørgsler og andre oplysninger, der maatte have medlemmernes interesse. Ligeledes henledes opmærksomheden paa de artikler af forskellig art, som haves til forhandling (Marineglas, Marineslips, naale og emblemer med mere).

Endelig er hovedkontoret ogsaa klar til hjælp og vejledning vedrørende foredragsholdere og anden underholdning til afdelingerne rundt om i landet, om dette maatte ønskes.

Julfest i Flottans Män i Malmö

Med stor venlighed havde Flottans Män i Malmö traditionen tro indbudt Marineforeningens Hovedbestyrelse til at lade sig repræsentere ved foreningens smukke og stemningsfulde julfest den 17. dec. Denne jul var det *Landssekretæren* med frue, der drog nytte af denne smukke gestus. Blandt gæsterne fra Danmark var ogsaa Marineforeningens revisor, bankfuldmægtig *Manhof* og frue samt den gamle lods — men stadig unge marinemaler *F. Landt* og frue — ogsaa vore svenske kammerater har lært at sætte pris paa *Landts* smukke skibe i krap sø, og et saadant maleri havde han ogsaa i aar skænket til bortlodning ved julfesten.

Med megen stilighed ledede ordførende, kaptan *I. Lindström* for sidste gang den smukke ceremoni — med aarets udgang slutter den travle forretningsmand efter eget ønske desværre sit hverv som ordførende, og han fik i den anledning overrakt en smuk hædersplaque og hyldet i en varm takketale af viceordførende, disponenten *Torsten Tellenmark*, med hjertelig tilslutning fra de tilstedeværende.

Som sædvanlig sluttedes der med den smukke svenske skik med Luciaoptog som indledning til juletidens mange festligheder.

Den resterende del af aftenen tilbragtes dels ved et overdaadigt svensk julebord, dels med dans og hyggeligt, kammeratligt samvær. Om søndagen — »Dagen derpaa« — var de danske deltagere yderligere inviteret til lunch hos forskellige af styrelsens medlemmer, de vendte hjem til Danmark med mindet om et hyggeligt samvær med de svenske »flotister« i taknemlig erindring. *H. de L.*

Tilgang af nye medlemmer, okt. kv. 1960

Aarhus 4, Birkerød 1, Bornholm 2, Fanø 5, Fredericia 1, Frederiksberg 1, Gentofte 2, Glostrup 6, Hals 4, Horsens 2, Kolding 3, København 11, Lemvig 1, Nakskov 2, Nexø 1, Nykøbing F. 1, Nyk. Morsø 2, Næstved 1, Odense 4, Padborg 2, Randers 1, Ringkøbing 3, Skjern 2, Skælskør 3, Thisted 1, Vejle 2, Vordingborg 1, ialt 69 medlemmer, men samtidig er udmeldt ialt 227 medl. — uha, nu gaar det den gale vej igen!

**Marineforeningens mange
medlemmer
kendes paa naalen med**

Faas paa hovedkontoret
eller gennem afdelingen.

Marineforeningens Mærkat-Serie

Nu, da det første salg af vor Mærkat-serie »Glimt fra dansk Søværn og Søfart« er saa godt som afsluttet — vi mangler endnu afregning fra nogle afdelinger — maa det siges at være forløbet nogenlunde tilfredsstillende, og dersom vi, hvad vi haaber, i løbet af kort tid faar ind fra afdelingerne, hvad vi har til gode, kan salget betegnes som godt. Vi bringer hermed vor bedste tak til de afdelinger, der gik ind for vor konkurrence sidste foraar med saa stor iver og interesse, og ogsaa en tak til de andre afdelinger, der har deltaget i og støttet salget af vore Mærkater.

Paa sendemandsmødet i Silkeborg 1960 blev det vedtaget at fortsætte med vor Mærkat-serie, saaledes at vi hvert aar i 5 aar skulle udsende 5 nye Mærkater aarligt med forskellige motiver.

Paa den maade ville salget først blive afsluttet i 1965, og vi ville da have udsendt ialt 30 stk. Mærkater med forskellige motiver af skibe fra dansk Søværn og Søfart.

Efter de erfaringer vi nu har høstet, er forretningsudvalget kommet til det resultat, at vi maa ændre vore planer, dels paa grund af, at salget vil strække sig over et alt for langt tidsrum, og dels paa grund af samtaler, vi har haft med flere afdelinger, hvoraf det fremgaar, at de er bange for, at interessen vil svigte, og at det er et alt for stort arbejde at paalægge afdelingerne, da det jo desværre gaar for sig paa den maade, at det er et par enkelte gaster i de forskellige afdelinger, der gør alt arbejdet.

Forretningsudvalget forelagde derfor paa et den 5. november 1960 afholdt hovedbestyrelsesmøde, hvor alle repræsentanterne fra provinsen var samlet, et nyt forslag, som forretningsudvalget fik bemyndigelse til at gaa i gang med.

Dette forslag gik ud paa, at vi allerede i aar lader fremstille de resterende 25 Mærkater, der vil blive trykt i ark paa 25 stk. og med 25 forskellige motiver, og dette ene ark vil blive solgt til en pris af 5 kr. pr. ark eller 20 øre pr. stk., hvilket maa siges at være meget billigt og fordelagtigt, idet man paa ét ark faar 25 smukke forskellige billeder af skibe fra dansk Søværn og Søfart.

Desuden kan vi oplyse, at der bliver fremstillet et samlehefte, hvor der vil blive plads til alle 25 Mærkater plus de 5 Mærkater fra 1960, i alt 30 Mærkater.

Naar vi har taget denne beslutning om et samlehefte, er grunden, at vi har haft den store glæde at modtage et beløb fra *Carlsbergs Mindelegat*, der i svar paa vor ansøgning fremhæver, at det er dem en glæde at støtte denne sag, idet man anser det for en national opgave at sprede kendskab om danske orlogs- og koffardimaritime forhold.

Vi har ligeledes faaet vor æresformand, *Hans Majestæt Kongens* tilladelse til at bringe et billede af Majestæten i det planlagte hæfte.

Hæftet kommer til at foreligge i et nydeligt omslag med et billede paa forsiden fra Holmen samt en side med Kongens billede med signatur og 6 sider til de 30 Mærkater med tekst paa dansk og engelsk. Samleheftet vil blive bragt ud under navnet »Glimt fra dansk Søværn og Søfart« til en pris af kr. 2,65.

Hvad angaar distribueringen og salget af disse samlehefter og Mærkater, kan vi love afdelingerne, at de ikke denne gang vil blive overbebyrdet med arbejde som i fjor, men kun faa tilsendt et mindre antal.

I øvrigt vil der tilgaa afdelingerne et cirkulære, naar udsendelsen foreligger her i foraaet, ligesom vi haaber paa, at pressen vil bringe meddelelse om denne udsendelse

paa den samme imødekommende maade, som tilfældet var i 1960.

Der er ingen tvivl om, at dette smukke værk »Glimt fra dansk Søværn og Søfart«, vil blive modtaget med den største interesse, og vi tvivler ikke om, at afdelingerne og alle vore medlemmer vil faa stor glæde og fornøjelse af at være med i dette arbejde og være med til at styrke nationens interesse for Søværn og Søfart, som der staar saa tydeligt og klart i vor forenings formaalsparagraf.

O.H.M.

Kontingentforhøjelse

I overensstemmelse med et gammelt løfte fra Marineforeningens formand ved et tidligere sendemandsmøde om at varsko i tide om en eventuel kontingentforhøjelse meddeles herved, at den samlede hovedbestyrelse paa sit ordinære efteraarsmøde den 5. nov. 1960 enstemmigt vedtog paa sendemandsmødet i 1961 (i Skagen) at fremsætte forslag om forhøjelse af kontingentet til Marineforeningen med 2 kr. pr. aar fra 1. jan. 1962 at regne.

Denne beslutning vil sikkert ikke komme medlemmerne overraskende, vi lever under pres fra en stadig stigende prisskrue, alt i vort daglige liv stiger, leveomkostninger, fornøjelser og meget andet kravler fortsat op i pris — derfor maa vort foreningskontingent, som alle andre foreningers kontingent følge med; thi heraf skal jo de stadig stigende udgifter i foreningens daglige liv dækkes.

Der har været foretaget undersøgelser vedrørende udgiftsnedskæring af forskellig art. Først og fremmest er medlemsbladet og dets udgifter blevet gransket. Fra fagfolk og eksperter foreligger der udtalelser og beregninger, der klart viser, at et blad af UNDER DANNEBROGs oplag og indhold absolut ikke kan gøres billigere, alt er pint ned til de færrest mulige udgifter, saaledes ikke mindst papirkvaliteten. Gang paa gang vender hovedbestyrelse og forretningsudvalg pengene, alle overflødige udgifter skæres bort, og de nødvendige nedsættes i et fortsat mangeaarigt og besværligt arbejde for at gøre foreningsomkostningerne saa billige som mulige — men, at denne evige kamp tillige kan indvirke paa arbejdsglæde og arbejdsindsats, det maa ogsaa haves for øje.

Paa sendemandsmødet i Silkeborg var der afgørende tilslutning til, at bladet skulle bevares ubeskaaret i omfang og indhold samt at det ville være til ubodelig skade for Marineforeningen, dersom dens medlemsblad blev reduceret. Ved en eventuel nedsættelse af sidetallet kan der spares noget, men ikke væsentligt i trykningsudgiften, hvorimod der intet spares ved bladets forsendelse, idet denne med vort blads papirvægt kun er afhængig af antal eksemplarer.

Hovedbestyrelsen havde sat sit haab til den stort anlagte Mærkatkampagne, men led her i nogen grad en skuffelse. Ganske vist har mange afdelinger og enkeltpersoner øvet en straalende indsats og skaffet penge baade til afdelingerne og til hovedkontoret, men det helt store sus, som man havde haabet og som fagfolk og eksperter havde regnet saa sikkert med, det blev vor Mærkatkampagne desværre ikke. Andet steds i bladet har næstformanden redegjort for Mærkatkampagnens udvikling gennem en sidste udsendelse af alle Mærkater sammen med et specielt samlealbum, en idé, som man dog haaber vil slaa an og give bonus.

Husk — Mærkatkampagnen er ikke et sidste forsøg paa at undgaa en kontingentforhøjelse, Mærkatkampagnen blev startet for at samle midler til:

1. at imødegaa udgifter til det nordiske kammeratskabsstævne i 1961 og Marineforeningens 50 aars jubilæum i 1963 samt
2. at ekvivalere for Hovedkontorets tilgodehavender hos afdelingerne (disses ikke rettidigt indbetalte kontingentbeløb).

Der blev af formanden paa sendemandsmødet meddelt, at man ikke ville røre ved kontingentet, saalænge Mærkat-sagen stod paa, men det maa samtidigt stærkt understreges, at kontingentet skal kunne dække udgifterne ved den daglige drift.

Og da dette nu ikke længere er muligt, har hovedbestyrelsen maattet gaa til det yderst beklagelige skridt, nemlig ved aarets sendemandsmøde at fremkomme med forslag om forhøjelse af afgiften fra afdelingerne til Marineforeningen med det ringe beløb af kr. 2 pr. aar fra 1. jan. 1962 at regne. Maalt med vor tids pengemaal er beløbet ringe, men i en beskeden husholdning som Marineforeningens vejer det til, det betyder en lettelse af arbejdet, og hovedkassererens mangeaarige problemer og hans tilsyneladende endeløse kamp for at skaffe likvid kapital kan lettes ved en saadan kontingentforhøjelse. Den er nødvendig for Marineforeningens videre drift og en forening, der om 2 aar gaar sin 50 aarsdag i møde, skulle vel nok have bevist at have saa meget godt i sig, at være af saa stor betydning for oplysningsarbejdet om dansk Søværn og Søfart, for fremme af kammeratskabsforbindelsen mellem alle gamle orlogsgaster, unge som gamle, at det er et saa ringe offer værd, for at vor gamle forening skal kunne leve videre og hævde sin plads blandt vort lands nationale sammenlutninger.

Dette maa haves for øje, naar afdelingsformændene ved generalforsamlingerne rundt om i afdelingerne lægger spørgsmaalet op. Giv sendemændene den nødvendige be-myndigelse, saaledes at det desværre saa betydningsfulde problem, det, som hovedbestyrelsen i lang tid har søgt at undgaa, men som nu har meldt sig haardt og ubarmhjer-tigt, kan løses paa en værdig maade uden alt for megen og smaalig diskussion ved aarsmødet.

Det maa samtidig erindres, at det ikke blot er i vor kreds, at en kontingentforhøjelse er nødvendig. Som det er fremgaaet af notitser i de seneste nr. af medlemsbladet har f. eks. Garderforeningerne paa tilsvarende maade for-højet afgiften til de danske Garderforeningers fællesrepræ-sentation, *Flottans Mån* vedtog en forhøjelse paa sit aars-møde i maj 1960 og eksempelvis kan nævnes at tilsvarende forhøjelser ogsaa ses inden for Forsvarsbroderselskaberne og Soldaterforeningerne, senest har Forsvarsbrødrene i Saksøbing sat kontingentet op fra kr. 6,60 til kr. 10.

Som saa ofte før nævnt baade paa møder og i medlems-bladet forværres den økonomiske situation i høj grad gen-nem den langsomme indbetaling af afgifterne til hoved-kontoret. Aar for aar fremgaar det af regnskabet, at Ma-rineforeningen har tilgodehavender hos afdelingerne paa tusinder af kroner — det er en post, der kun skyldes sløseri. I lovene er der meget nøje angivet 15/6 og 15/12 som be-talingsterminer. Da disse terminer, ikke mindst den sidst-anførte ikke er hensigtsmæssige for regnskabsafslutningen, vil der paa det kommende sendemandsmøde ligeledes fra hovedbestyrelsen blive stillet forslag om ændring af disse kontingentindbetalingsterminer til 15. april og 15. oktober hvert aar, en ændring, der støtter sig til haabet om derved lettere at faa mellemværendet afdelingerne og hovedkon-toret imellem afviklet inden regnskabsaarets udløb.

Landssekretæren.

Kontingent 1961

Ovenpaa den ret »maritime« sommer og et efteraar med regn, regn og atter regn er vi nu naaet til aarsskiftet, hvor vi haaber paa samtidig med at gaa den lyse tid i møde ogsaa at faa lidt solskin, som kan paavirke foreningens medlemmer til at se lidt lysere paa kontingentindbetalingerne til afdelingerne.

Det sker nemlig hvert aar, at en mindre flok — som regel altid den samme — har meget svært ved at tage sig sammen og faa den lille udgift ud af verden.

Vi ved godt, at det samme gør sig gældende ogsaa i andre foreninger, men hvorfor skal det være saadan, naar man ved, at interessen for den eller de foreninger, man staar i, er til stede?

Hvorfor belaste kassererne med unødvendigt rykkerarbejde, naar det kan undgaaes ved at »gøre det straks«?

Hvorfor belaste afdelingerne med unødvendige udgifter til opkrævningsporto, papir m. m. — husk paa, at alt arbejde udføres i fritiden, som ofte kan være kneben nok.

Og et varsko til de helt ligegyldige, der maa slettes paa grund af restance! Naar jeg til disse sidste siger, at I, naar et aar er gaet, har kostet jeres afdeling mellem 7 og 10 kroner i form af afdelingens kontingent til hovedforenin-gen, udsendelse af mødeindkaldelser, medlemslister, post-opkrævninger o.m.

Kan vi være dette bekendt? Ja, jeg spørger bare og ap-pellerer til den enkelte.

Savner man interessen og lysten til at staa i Marineforeningen, hvorfor saa ikke se efter i lovene angaaende udmeldelse og derefter udmelde sig, fremfor at blive slet-tet efter at have paaført sin afdeling relativt store ud-gifter?

Er det andet end sløseri, og kan mandfolk være det bekendt?

Jeg synes det ikke!

Lad os i alle henseender gaa en lysere tid i møde.

Afdelingskassereren.

Nyt fra

DET MARITIME HJEMMEVÆRN

Den tidligere ministryger FÆNØ, der er DMHs største fartøj, blev i november — efter en gennemgribende repara-tion og forandring — afleveret som øvelsesskib for sam-tlige landets flotiller. FÆNØ (DMH 69) er paa ca. 70 tons og dobbelt saa stor som de sædvanlige hjemmевærns-kuttere.

Fregatten JYLLAND, som er flyttet til Ebeltoft, kan maaske tage sig til indtægt, at der bliver oprettet en DMH-enhed i byen. Der har allerede været afholdt møde om sagen, og et nyt møde kan eventuelt føre til en ny division i Ebeltoft, hvilket imødeses med glæde.

Kolding er blevet hjemsted og navn for den nyoprettede hjemmевærnsflotille 305, der er dannet ved afgivelser fra flotillerne i Fredericia og Sønderborg. 29/10 1960 blev den nye maritime hjemmевærnsenhed formeret ved en parade paa Koldinghus Staldgaard i overværelse af hjemmевærns-flotilleinspektøren, kommandør *Jegstrup* og chefen for

Lille Bælts Marinedistrikt, KK *Brammer* m. fl. samt under medvirken af Luftmeldekorpsets musikkorps.

Marineforeningens formand, kommandør *G. de Lichtenberg*, der ved sin afgang fra Søværnets tjeneste som flotilleinspektør var chef for Det maritime Hjemmeværn (DMH), har i januar som menig hjemmeværnsgast deltaget i et specialkursus paa DMHs befalingsmandsskole paa Slips-havn.

»Fest i Ebeltoft«

Under denne titel fortæller afdøde kaptajn *E. Wessel* (1863—1930) i sine erindringer »Orlogsminder« (1926) fra sit togt med fregatten JYLLAND om besøget i Ebeltoft, hvor den gamle orlogsmænd jo nu har faaet sin endelige plads. Netop af den grund kunne det maaske have interesse for Marineforeningens medlemmer at læse om dette besøg, som fandt sted i sommeren 1886, og hvor den afdøde norske konge *Haakon VII* som frivillig lærling *Prins Carl* var med om bord paa sit første togt.

Samtidig bekræftes paastanden om, at fregatten før har vist flaget ved Ebeltoft, selv om den kun har været til ankers udenfor; det store skib var for svært at manøvrere ind i den lille havn, der heller næppe den gang har haft tilstrækkelig vanddybde.

»Efter Nordsøtoget tog Fregatten Station ved Ebeltoft, hvor Elefskibet, Briggen ØRNEN laa til Ankers, og nu blev der Røre i den lille By, Musikkorpsene fra begge Skibene spillede i Anlægget, og Koncerterne hidkaldte en talrig Skare Tilhørere fra By og Land.

Kombinerede Landgangsovelser med begge Skibes Besætninger afholdtes i Byens Omegn under stor Tilstømning af Befolkningen og de mange Sommergæster, der opholdt sig i Ebeltoft og paa Mols.

Naar Landgangskompanierne efter endt Øvelse rykkede gennem Byen til Havnen med Musikken i Spidsen, kastede Damerne Blomster og Løvkranse til Orlogsgæsterne.

Byens Borgere foranstaltede en stor Middag med paafølgende Bal til Ære for Prinsen. I den festligt smykkede Spise- og Balsal, hvis ene Væg dækkedes af et stort Maleri af Fregatten JYLLAND til Ankers ved Ebeltoft, var opført en Musiktribune, og til Tonerne af Riberhusmarchen førtes Prinsen og Officererne til Bords af deres respektive Bordkavalere. Damerne var udelukkede fra Middagen og gav først Møde efter Bordet, da Ballet skulle begynde.

Det siger sig selv, at Stemningen var godt oppe paa den ene Side, men noget mat paa den anden. Hen paa Aftenen blev der dog skaffet Ligevægt til Veje, og Ballet gik med Liv og Lyst til den lyse Morgen.

Under Festmaaltidet henvendte Hotellets Indehaver sig til Prinsen og anmodede om Tilladelse til at opkalde Hotellet efter den høje gæst. Tilladelsen blev beredvilligt givet, og næste Dag prangede et stort Skilt med Navnet »Hotel Prins Carl« paa Hotellets Facade.

Fra Ebeltoft gik Fregatten til København og fik her Lejlighed til at salutere og mande Rær for Kongen, der passerede forbi Fregattens Ankerplads.

Den traditionelle Hilsen med Folkene staaende paa Ræerne og Kanonernes 27 Skud var den sidste Hønnør fra den gamle Fregat til Landets Konge.

Paa den sidste Dag i August strøg Chefen sin Vimpel, hvorefter Fregatten blev klargjort til et Vintertogt.

Dette vintertogt gik til Vestindien og blev JYLLANDS sidste togt, idet fregatten derefter blev kaserneskip i Flaadens Leje, og dets senere historie er almenkendt.

Fra Hav og Havn

En ung undervandsbaadschef vendte hjem fra sit første togt under krigen — og berettede med stolthed over for sin venlige men overlegne admiral, at han havde sænket en ubaad. Admiralen, der før havde hørt, at saadanne hændelser kunne ske uden at have faaet haandgribelige beviser, sagde skeptisk: — Unge mand, De ved ikke, hvor nemt man i sin begejstring tager fejl i saadan et tilfælde ... Saa De f. eks. oliepletter paa vandet? — Næ, det gjorde jeg ikke, lød svaret. — Hm, ja, det gør mig ondt, men saa kan vi vist godt stryge beretningen om den sænkning. — Jamen, spurgte den unge officer forlegen, hvad skal vi saa gøre med besætningen, som vi tog til fange?

Københavns Havneblad.

Forenings- Meddelelser

Holbæk afd. afholdt 11/10 et velbesøgt ande- og gaase-spil for medlemmer med venner og bekendte.

Frederiksværk afd. havde 16/10 et hyggeligt aalegilde med paafølgende dans; kammerater fra Hillerød og Hørs-holm deltog i den muntre aften.

Gilleleje afd. samledes 15/10 til et velbesøgt andespil, der var mange gevinster og god deltagelse.

Frederiksberg afd. afholdt torskegilde 25/10, hvori bl. a. deltog formanden for Marineforeningen, *KD de Lichtenberg* og et par unge vpl. fra *Marinekaserne København* (bemærk, at *Søværnets Kaserne* paa Holmen har faaet navneforandring), og det lykkedes for de gamle gæster at give de unge et godt og tiltalende indtryk af det kammeratlige liv, der gror op inden for Marineforeningens afdelinger — det gav de mange smukke ord, der blev udtalt, paa forskellig maade udtryk for.

Viborg afd. havde sammenkaldt til selskabeligt samvær (stiftelsesfest) i Marinestuen 27/10. Afdelingsformanden, *P. Vindum*, viste nogle smukke film fra sine rejser i Belgien, Frankrig og Italien, hvorefter der var fælles kaffebord.

Randers afd.s skyttelav drog 1/11 til match mod Aarhus — om resultatet heraf er der ikke tilflydt redaktionen nogen meddelelse. Den 5/11 holdt samme Skyttelav sin aarlige »Vildtskydning« med gule ærter — ja, der blev ogsaa tid til en pot keglar.

Vordingborg afd. havde 3/11 arrangeret en hyggelig og morsom aften: først andespil med mange gode gevinster og dernæst en konkurrence »Syv paa stribet«, som gjorde stor lykke blandt de mange fremmødte.

Glostrup-Taastrup afd. havde ogsaa møde 3/11, hvor frk. *Birte Onsberg* viste en af øverstyrmand *A. Onsberg* optaget farvefilm fra livet om bord i en tankbaad.

Kongens Lyngby afd. indbød til en af sæsonens store aftener, til andespillet 5/11. Der var mange deltagere — baade til selve spillet og til det paafølgende bal.

Brønderslev afd. deltog sammen med det Borgerlige Skyttelav, Garderforeningen, Forsvarsbrødrene, Hjemmeværnet, Luftmeldekorpsen og Landsjagtforeningen i indvielskydningen paa den i hotel Phønix' gamle keglebane indrettede meget moderne skydebane, hvor der er aabent for skydning hver mandag aften.

Frederiksværk afd. holdt 6/11 andespil med stor tilslutning og pænt overskud.

Odense afd. spillede 7/11 om 12 ænder og 3 gæs.

Randers afd.s damekomite havde 12/11 arrangeret sin traditionelle pakkefest til fordel for foreningens juletræsfest for medlemmernes børn; der var stor tilslutning og indkom ialt 408,75 kr.

Holbæk afd. fejrede 16/11 sit 40 aars jubilæum med megen festlighed og under stor tilslutning. Formanden for Marineforeningen, KD *de Lichtenberg*, var mødt i spidsen for hovedbestyrelsens forretningsudvalg. Festen indledtes med fanfare fra Holbækgårdens musikkorps, under middagen blev afdelingen og dens formand hyldet, fra hovedbestyrelsen var gaven en stor maritim kultegning, og afd.s-formanden, *Anton Nielsen* eller »Skibsbyggeren« modtog Marineforeningens æresanker. Taler og sange vekslede, formanden for Roskilde afd. bragte hilsen fra naboafdelingerne. Senere paa aftenen forlystede stadsingeniøren selskabet som en habil tryllekunstner; der var virkelig jubilæumsstemning mellem de gamle orlogsgæster og deres damer, og Holbæk afd. gik paa festlig vis ind til sit 5. decinium.

Nykøbing F. afd. samledes til torskegilde (uden medvirken af skatteraad) den 17/11.

Aarhus afd. havde 17/11 samlet 45 gl. gæster og tilsv. antal befalingsmænd og vpl. til »manneaften« paa Marinekasernerne Aarhus.

Stationschefen, KK *Brammer* talte om Marineforeningens betydning for og forhold til Søværnets personel, ligesom afd.s-formanden, *Villy Kyst*, takkede med at overrække afd.s sølvbæger til vpl. 437029 *V. E. Harsdorf* som præmie for eksemplarisk opførsel.

Formd. for de samv. Soldaterforeninger i Aarhus, *K. M. Sørensen*, overrakte i anledning af sin forenings 40-aars jubilæum en smuk sølvskaal til telekonstabel 440761 *J. Hansen* for god soldatertjeneste.

Derpaa blev 15 nye medlemmer optaget, hvorefter den kunstneriske del af aftenen begyndte, hvor bl. a. korporal *Rasmussen* fra BMK gjorde sig som en fin bugtaler.

Aalborg afd. havde i aar lagt sit store gaase- og andespil 2 dage før Mortensaften, og der var mange, der til denne aften gik hjem med fine gevinster.

Vordingborg afd. holdt 23/11 genfs., hvor afd.s-formd. *Otto Petersen* og blikkenslagermester *Arne Hansen* genvalgtes, nyvalgt blev værkfører *Kaj Larsen*, tilmed som sekretær, da lods *Sørensen* ikke ønskede genvalg, iøvrigt genvalg. Der var stor tilslutning til denne dejlige aften i kammeraternes muntre selskab.

Viborg afd. afholdt 24/11 ulkeaften, hvor man samledes i god stemning om torsk, ost og pandekager, saadan som vor mo'r lavede dem.

Kolding afd. deltog i tilrettelæggelsen af det britiske flaaebesøg i byen i efteraaret, hvor Dartmouth træningseskadrens skibe: H.M.S. ROEBUCK, URGHIN og VIGILANT besøgte byen bemandet med raske unge britiske søkadetter. Bemærkelsesværdigt var, at der fra engelsk side forelaa en paa dansk trykt og smukt illustreret folder om eskadrens skibe og den opgaver.

Morsø afd. fejrede 26/11 sit 35 aars jubilæum i forbindelse med indvielse af en ny marinestue paa hotel »Morsø«. Om formiddagen lagde bestyrelsen kranse paa afdøde æresmedlemmers grave og ved mindeankeret for de Nykøbing-sømænd, der satte livet til under 2. verdenskrig lagde kaptajnøjntant *E. Clausen*, der er chef for de minestrygere, der p. t. er til hovedeftersyn ved skibsværftet her, en blomsterhilsen fra Søværnet.

Marineforeningens formand og afd.s-formanden, skibsbygger Rothaus Larsen, taler ved jubilæumsfesten i Morsø afd.

I aftenfesten deltog Marineforeningens formand, KD *de Lichtenberg* og den tidl. afd.s-formand kaptajn *Mouritzen*. Tilslutningen var saa stor, at mange anmeldelser fra afdelingerne ude omkring ikke kunne effektueres. Der var et vist maritimt skær over menuen: Sild — forlorn havskildpadde og havfruens osteinretning; sang, taler og musik vekslede aftenen igennem. Festens højdepunkter var overrækkelse af en fin baadsmanspipe med kæde, men afd.s-formanden, skibbygmester *Rothaus Larsen*, maatte erkende, at den mestrede han ikke endnu, hvorfor giveren, formanden for Marineforeningen, gav ham ordre til at gaa hjem og øve sig derpaa. En optagelse af 12 nye medlemmer var ogsaa et glædeligt islæt i den smukke og fornøjelige jubilæumsfest.

Aalborg afd. havde tilrettelagt keglespil i Aalborgshallens keglebaner og omgaaes med planer om en fast maanedlig kegleaften.

Frederiksberg afd. spillede 29/11 baade om gæs, ænder og en hel skinke samt meget mere godt.

Gentofte afd. havde 1/12 succes med et tilsvarende program — for første gang i afd.s nye mødested paa Jægersborg hotel. — Stor tilslutning.

Glostrup-Taastrup afd. fejrede 3/12 sin julefest med bancospil og rigtig julehygge. Denne aften blev afdelingens lotteri udtrykket og vindernumrene var: 231 - 170 - 458 og 341.

*København*s afd. havde 8/12 en interessant aften, efter at de gule ærter og pandekagerne var vederfaret al retfærdighed holdt en flyverofficer et levende og instruktivt foredrag om jetpilots uddannelse og virke.

Padborg-Graasten afd. afholdt sit aarlige gaasespil den 8/12, festen var godt besøgt og gav et pænt overskud.

Marineforeningens Skyttelav, København, afholdt 13/12 sin juleskydning paa Stadions skydebaner — derefter forlagdes residensen til Marinestuen i Kongens Have, hvor damerne mødte de brave skytter til en velsmagende middag. Senere paa aftenen var der underholdning ved *Ove Petersen*.

Odense afd. afholdt sin traditionelle julespisning 13/12, hvorfor kammeratskabsaftenen i november var aflyst.

Kongens Lyngby afd. bød 14/12 paa en interessant foredragsaften, hvor fhv. sergent i Fremmedlegionen, forfatteren *Svend Christensen*, causerede over 10 aar i Fremmedlegionen, legionærpsykologi — aktuelt om krigen i Algerie og Sahara — eller »Afrika græder«.

Saxkjøbing afd. kastede sig 15/12 ud i et spændende andespil — var det mon julegaasen det gjaldt.

Vordingborg afd. melder, at naar der i sidste nr. af medlemsbladet kunne læses, at Danmarks ældste Marineforeningsmedlem paa 93 aar hørte hjemme i *Glostrup-Taastrup*, saa vil man blot oplyse, at fisker *Frederik Petersen* i *Vordingborg* afd. fyldte 99 aar i december 1960.

Aarhus afd.s bestyrelse nedlagde kort før jul et smukt grananker ved søfartsmonumentet paa havnen og uddelte af sit minebøsefond 4 portioner à kr. 25 som julegave til værdig trængende.

Esbjerg afd. fejrede 1. juledag sin traditionelle juletræsfest. Børnene begyndte kl. 1500 med flaghejsning og sluttede kl. 1800. Om aftenen var der julebal for medlemmer med hjemmевærende børn, og festen fik det sædvanlige smukke forløb, der kendetegner afdelingens juletræsfester.

Randers afd. fejrede som sædvanlig juletræsfest sammen med Maskinmestrenes forening, det var den 27/12 og der mødte 132 voksne, 48 piger og 48 drenge, der var ogsaa et righoldigt program til denne aften, som sluttede med dans.

Viborg afd. samlede sine medlemmer med deres børn til juletræsfest 28/12, julenissen legede med børnene, der fik godteposer og *P. Vindum* viste film for de voksne.

Roskilde afd. havde sammen med 4. Regiments Soldaterforening tilrettelagt en storstilet juletræsfest 29/12 under medvirken af selveste professor Tribini m. fl.

Aarhus afd.s traditionelle juletræsfest paa hotel *Royal* fandt sted 30/12 som i fjor i samarbejde med Flyvevaabnets Soldaterforening og med deltagelse af 86 børn og over 100 voksne.

Gentofte afd. gik an igen 4/1 med et interessant foredrag af assurandør *Frederik Kalckar: Sct. Laurence søvejen* — ledsaget af en smuk film.

Glostrup-Taastrup indledte det nye aar med et torskegilde 5/1, hvortil J. C. Hempel's Skibsfarvefabrik A/S' informationsafdeling havde sørget for en 1ste classes filmunderholdning.

Kongens Lyngby afd. spiste god nyttaarstorsk 2 dage efter — hertil var Marineforeningens tidligere formand, Kommandør *Paul Ipsen*, indbudt.

Holbæk afd. hyggede sig 12/1 med en gang klipfisk og kammeratlig samvær paa Restaurant »Linden« — god tilslutning.

Frederikssund afd. deltog 14/1 sammen med Garder-, Kystartilleri-, Feltartilleri-, Gardehusar- og 2. Regiments Soldaterforening samt Forsvarsbrødrene i den traditionelle store festaften: Aarets højtidelige faneparade med efterfølgende teateraften og bal.

Glostrup-Taastrup afd. holder jo aldrig generalforsamling — nej, her hedder det »admiralsforsamling« — det var i aar 2/2. Trods dødsfald og fraflytninger noteredes en fremgang paa 12 medlemmer, og medlemstallet er nu paa

118. Gennemsnitlig mødedeltagelse er paa 30 deltagere eller 27 % af medlemmerne pr. arrangement. Ogsaa økonomisk har aaret været godt med en formuefremgang paa ca. 350 kr.

Vordingborg afd.s aarlige sølvbæger til den bedst bestaaende mathelev blev af januarholdet 1960 vundet af marinekonstabel MIMA 386 *Georg Petersen*.

Redaktionen har modtaget:

»Herved en hjertelig tak til de af Marineforeningens afdelinger og enkeltmedlemmer, der ogsaa i aar har vist interesse for Søværnet ved at købe eksemplarer af »Søværnets juleaskeskaal 1960«.

Kontakt- og velfærdsofficeren for Søværnet.

J. Bilde Jensen.

orlogskaptajn.

D. Overgaard Nielsen

Den 30/11 1960 mistede Odense afd. sin tidligere formand, installatør *D. Overgaard Nielsen*, der tilhørte aargangen 1905 og var blandt de første, der meldte sig til i 1914 ved Odense afd.s oprettelse, og gennem 25 aar stod han ved roret, fra 1929—1954. Medlemsskabet i Marineforeningen blev for ham skelsættende, med stor interesse gik han ind i arbejdet, og mange var de opgaver, han her paatog

sig. Det skal nævnes, at han med iver deltog i arbejdet ved oprettelsen af *Kvindelige Marinere's korps* i Odense, og som næstformand i *Soldaterforeningernes Fællesrepræsentation* knyttede mange og for afdelingen varige forbindelser. Som medlem af hovedbestyrelsen var det især oprettelsen af mange af de fynske afdelinger, der lagde beslag paa hans virke. *Overgaard Nielsen* var ved sin bortgang Ridder af Dannebrog, afd.s æresformand samt æresmedlem af skyttelavet og S.F.O.

Glostrup-Taastrup afd. mistede i oktober et trofast medlem, en af afd.s stiftere, cykelhandler *Carl F. Jensen*, Brøndbyvester.

Hadsund afd.s gode medlem, maskinmester *Gammelgaard Christensen* blev begravet 6/11. Kammerater stod med marchalstave og flaget æresvagt ved kisten og *Wen-slev* bragte en sidste hilsen ved graven.

Gentofte afd.s medlem, kaptajn *C. Stengade* døde 17/11, og samme afd.s medlem, kaptajn *N. O. Fabricius* afgik ved døden 24/11.

Glostrup-Taastrup afd.s medlem, snedker *Jørgen Jørgensen*, Hundige Strand afgik ved døden i december.

Ringkøbing afd.s mangeaarige kasserer og bestyrelsesmedlem fra oprettelsen i 1941, slagtermester *William S. Knudsen*, er afgaaet ved døden. Med ham er en af afd.s bedste kammerater gaaet bort, kendt i afd. og i 8. distrikt vil han blive savnet, en god og interesseret kammerat, en mand, der gjorde et stykke arbejde for Marineforeningen.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Brug af Baadmandspiben

Af Marineforeningens hovedkasserer, orlogskaptajn
JANUS SØRENSEN

Da hovedkontoret ofte spørges om, hvorledes der blæses eller pibes i en baadmandspibe, og da denne skik jo er med til at give sammenkomster og andre arrangementer inden for Marineforeningen et vist maritimt præg og dermed til at holde de gamle traditioner vedlige, saa har hovedkassereren nøje gennemgaaet Søværnets bestemmelser for benyttelse af denne særegne pibe eller fløjte; bestemmelserne følger her i uddrag med hovedkassererens kommentarer:

Baadmandspiben fattes saaledes, at pibens ende støtter omtrent mod midten af haandfladen, saaledes at hullet i kuglen viser opefter.

Fint stød — frembringes ved at lukke fingrene mere eller mindre om kuglen,

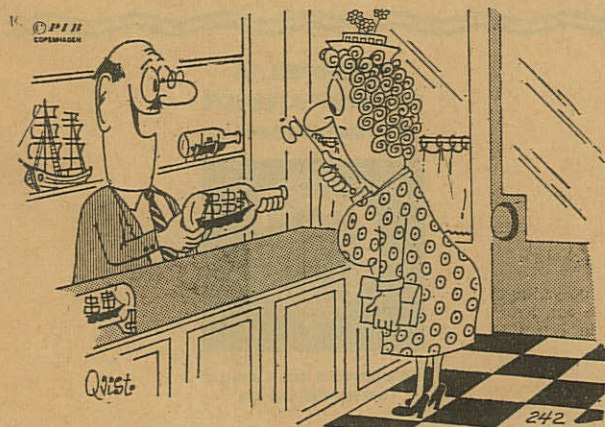
Trille — fremkommer ved større tilførelse af luft til kuglen samtidig med, at tungespidsen løftes lidt op mod ganen og bringes til at vibrere under udblæsning af luften (som naar man siger *Phrrrr* — til en hest).

Afskrift af Kundgørelse for Søværnet B. 12-1933. Bestemmelser for signaler med baadmandspiben, (i uddrag) forklarer følgende:

De toner, som kan frembringes med baadmandspiben, er grove (dybe) eller fine (høje), afhængig af fingrenes paavirkning af luftstrømmen. Saavel de grove som de fine toner kan frembringes som stød eller triller og vises i det efterfølgende saaledes:

Stød: fin
=====
=====
grov

Trille: fin
~~~~~  
~~~~~  
grov

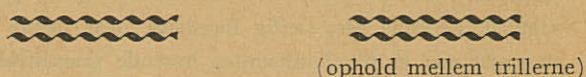

— Den koster 38 kr. — plus 25 øre i pant for flasken . . .!

1. *Det almindelige opmærksomhedssignal* bestaar af:
Et langt, fint stød efterfulgt af en lang, grov trille:

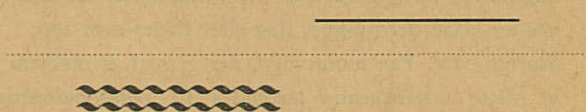

2. *Signal for skafning:*
Et langt, fint stød efterfulgt af tre gange: lang, grov trille — kort, fint stød og lang, grov trille — sidste gang efterfulgt af tre korte, fine stød:

(ophold mellem trillerne)

3. *Honnørsignal ved flagets hejsning og nedhaling:*
(Kommando: Hejs flaget — hal ned flaget)
En lang, grov trille efterfulgt af et langt, fint stød:

Marineforeningen gratulerer

- 21/11 *Niels Henrik Nielsen*, Kongens Lyngby, 65 aar.
 23/11 *Lodsformand Jens Mogensen*, Nakskov, 70 aar.
 15/12 *Jes P. H. Petersen*, Taastrup, 20 aar — det er sandelig en afd., der kan samle baade gamle og unge.
 18/12 *Lokomotivfører V. Nygaard Pedersen*, Aarhus, 65 aar.
 21/12 *Chr. Madsen*, København - Kongens Lyngby afd. 65 aar.
 21/12 *Fisker Lars Sørensen*, Dbm, 80 aar.
 5/1 *Kai Svarrer*, Kongens Lyngby, 50 aar.
 7/1 *Havnekaptajn K. Morbech Nielsen*, 25 aars jubilæum ved Aarhus Havnevæsen.
 8/1 *Fiskeskipper Ludvig Nielsen*, Hals, 65 aar.
 21/1 *Havnefoged Th. Madsen* — mangeaarig, i 2 omgange, formand for Thisted afd., 80 aar.
 7/2 *Carlo Hansen*, Kongens Lyngby, 60 aar.
 14/2 *fhv. hovmester Leo Holst*, Kollund, Padborg-Graastens ældste medlem, 70 aar.
 24/2 *Brændehandler Valdemar Nielsen*, Vorup pr. Randers, 60 aar.
 11/4 *Værkfører Sv. Børge Michelsen*, Glostrup, 50 aar.
 12/4 *Rentier Anders Chr. Andersen*, Spørring, Aarhus, 80 aar.
 21/4 *Fabrikant Helge Petersen*, Glostrup, 50 aar.
 30/4 *Bankdirektør H. H. Werdelin-Larsen*, Aarhus, 50 aar.

Marineforeningens ceremoniel IV

2. Standeren

1. Marineforeningens stander kan anskaffes og anvendes efter nedenstaaende regler af Marineforeningens medlemmer og udelukkende af disse.

2. Ret til at føre Marineforeningens stander har samtlige foreningens medlemmer, som, for at garantere ensartethed, hos en af foreningens dertil autoriserede forhandlere og mod forevisning af medlemskort for det paa-gældende aar, vil kunne anskaffe standeren.

3. Marineforeningens stander kan erholdes i nedenanførte 4 størrelser og føres paa følgende maade:

Størrelse I. Paa flagstang paa et medlems eget beboelseshus eller staaende paa et medlems grund. Standeren føres alene og ikke sammen med flag eller vimpel. Standeren maa ikke føres paa et medlems hus eller ejendom, naar der paa eller i det drives erhvervsvirksomhed, derimod paa særlig flagstang, naar denne er staaende paa et til ejendommen hørende grundstykke, som udelukkende anvendes til privat brug.

Størrelse II og III. Standeren føres paa henholdsvis større eller mindre fartøjer, hvor den føres under salingshornet eller tilsvarende sted. Standeren bør ikke anvendes, naar der pranges flag eller flages over top.

Størrelse IV. Paa motorvogn, der ejes af et medlem og af dette udelukkende anvendes til personbefordring. Standeren maa ikke føres paa almindeligt last- eller brugsmotorkøretøj af nogen art hørende til et medlems erhvervsvirksomhed.

Standeren maa, naar den anvendes paa person-automobil, herunder ikke medregnet motorkøretøj til udlejning eller rute-automobil, kun anbringes paa kølens topstykke og ikke noget andet sted paa vognen. Standeren maa ikke anvendes paa andre vogne end saadanne, der fremdrives ved mekanisk kraft.

4. Med undtagelse af ovennævnte tilfælde, hvor standeren kan anvendes som flag paa køler ved dag og nat, forudsættes det, at den i alle andre tilfælde ikke føres senere end til solens nedgang.

5. Maalene for standeren er følgende:

Størrelse I. Standerliget 50 cm, længden 3 × standerliget.

NB. Standerens størrelse kan varieres noget efter flagstangens højde.

Størrelse II. Standerliget 36 cm. } Længden 2 ×
Størrelse III. Standerliget 24 cm. } standerliget.
Størrelse IV. Standerliget 16 cm. }

6. Udtræder et medlem af Marineforeningen, ophører straks hans ret til at føre standeren.

Marineforeningens Kalender

Aarhus afd. afholder generalforsamling i »Kahytten« 2/2 kl. 19,30 pr. Dagsorden iflg. lovene.

Randers afd. holder generalforsamling i Marinstuen med paafølgende torskespising 4/2 kl. 1800.

Silkeborg afd. afholder generalfors. 9/2 kl. 2000 paa »Ringgaard« (Gule ærter kl. 1830).

Københavns afd. afholder generalforsamling 9/2.

Damhussø afd. samles til torskegilde 14/2 (kun mandfolk)

Silkeborg afd. afholder fællesskydning 18/2 i Haandværkerforeningen med aftensammenkomst paa »Skovbakken«.

Roskilde afd. afholder medlemsmøde 1/3

Glostrup-Taastrup afd. afholder medlemsmøde 3/3.

Damhussø afholder generalforsamling 7/3.

Kongens Lyngby fejrer Kongens fødselsdag 11/3.

Københavns afd. samles til fest i »Karnappen« paa Kongens fødselsdag den 11/3.

Kongens Lyngby fejrer afdelingens fødselsdag 4/4.

Damhussø afd. afholder sammenkomst med damer 11/4.

Københavns afd. holder medlemsmøde 13/4.

Glostrup-Taastrup afd. arrangerer medlemsaften 13/4.

Kongens Lyngby afd. afholder medlemsmøde 5/5.

Glostrup-Taastrup drager paa skovtur en gang i maj.

Padborg-Graasten afd. afholder medlemsaften hver maaned.

Odense afd. mødes til spilleaften den fjerde tirsdag i hver maaned. kl. 1930 paa Trafikken.

Aalborg afd. afholder sæsonskydning den 2. mandag i hver maaned.

Glostrup-Taastrup afd.s skyttelav skyder hver mandag kl. 1930—2130 paa Jernbanehotellet.

Randers afd.s skyttelav afholder skydning den første fredag i hver maaned kl. 1930 i Haandværkerforeningen.

MARINEFORENINGSGLASSENE
falder til i haand og mund
... og saa er det pæne glas

HEMPEL'S
SKIBSFARVER
er søstærke

FABRIK OG LAGRE
VERDEN OVER

Flåden gennem 450 år

Nyt værk om det danske Søværn fra Kong Hans' dage til vor tid

Bag den korte, klare overskrift ligger grundlaget for et stort, historisk og kulturelt værk om den danske orlogsflåde, der i foråret vil fremkomme paa Martins forlag.

Uden at være opbygget som en egentlig søkrigshistorie rummer bogen indgaaende historiske redegørelser om Søværnets udvikling gennem næsten et halvt tusind aar. Mange emner er her behandlet — alle af fagfolk. Den store bog er tillige udstyret med et væld af billeder — for den ældre tid gengivelses af forskellige stik, malerier og tegninger — saa vidt muligt samtidige. Ved de nyere afsnit træder et righoldigt væld af fotografier til som illustrationsmateriale, heraf er mange ikke almenkendte — og endelig bringes 16 farveplancher i smukke, klare farver.

Til *Flåden gennem 450 aar* har chefen for Søværnet, viceadmiral H. Nyholm, skrevet forordet. Endvidere indeholder bogen: *Rigets flåde. Kong Hans—Chr. II* af lektor Marius Hansen. *Svenskekrigene. Christian V* af adjunkt cand. mag. Jørgen H. Barfod. *Den store nordiske Krig — Tordenskiold* af fuldmægtig G. Honnens de Lichtenberg. *Den lange fredsperiode* af kommandørkaptajn H.-H. Wesche. *Den væbnede neutralitet* af kommandør E. J. Saabye. *Kanonbaadskrigene 1807—1914* af orlogskaptajn Jørgen Teisen. *De slesvigske krige* af kommandørkaptajn H.-H. Wesche. *Sikringsstyrken 1914—1918* af kommandørkaptajn R. Steen Steensen. *Søværnet 1919—1945* af kommandørkaptajn H.-H. Wesche. *Flaadens genopbygning efter 1945* af kommandørkaptajn S. S. Thostrup. *Holmens historie* af fuldmægtig G. Honnens de Lichtenberg. *Flaadens mandskab* af kommandørkaptajn Henning F. Kiær. *Fetølje og logistik* af kaptajn Ib Jørgensen. *Retspleje* af auditor B. Pürschel. *De lange togter* af kommandørkaptajn R. Steen Steensen. *Skibe og vaaben* af kommandørkaptajn R. Steen Steensen. *Dampens indførelse* af maskinkaptajnløjtnant Paul G. Langballe. *Kystdefensionen* af orlogskaptajn K. E. Bloch. *Søværnets flyvevæsen* af oberst af Flyvevaabnet Ove Petersen. *Søværnets officersskole* af kommandørkaptajn R. Steen Steensen. *Søværnets underofficersskole* af orlogskaptajn Janus Sørensen. *Marinen paa Grønland* af orlogskaptajn Janus Sørensen. *Fiskeriinspektionen* af kommandørkaptajn H.-H. Wesche. *Soopmaaling* af kommandør E. J. Saabye. *Det maritime Hjemmeværn* af fuldmægtig G. Honnens de Lichtenberg. *Orlogsmuseet* af kommandørkaptajn R. Steen Steensen. *Søværnets foreninger* af fuldmægtig G. Honnens de Lichtenberg.

Redaktionen af *Flåden gennem 450 aar* har følt det

Har du tænkt over — at der i

Det maritime Hjemmeværn

ogsaa er plads til alle gamle orlogsgaster —

som sin opgave at skabe et lødigt værk om vort Søværns udvikling — ikke for videnskabeligt, ikke for specialiseret — men netop gennem sine populære afhandlinger paa historisk basis, med sit righoldige og smukke illustrationsmateriale — dog en bog, som vil kunne fange alles interesse, ganske særligt maa det antages, at det vil blive et værk af stor betydning inden for Marineforeningskredse.

Forhaabentlig vil det smukke værk langt ud i fremtiden staa for offentligheden som bogen om den danske orlogsflåde i modgang — i medgang — i krig og i fredstid, som et minde om mænd, der gennem savn og strabadser og under store ofre har kæmpet og værnet om vor orlogsflaadens stolte traditioner under skiftende tider og betingelser, men til stadighed med vort ældgamle orlogsflag som et samlende symbol.

Red.

Maa jeg have lov til at gøre søfartsinteresserede medlemmer opmærksom paa en engelsk bog, *The Ancient Mariners*, Lionel Casson, London 1959. Den omhandler søfart og handelsforhold fra de ældste tider til aar ca. 678 e. C.

I Sverige er der lige udkommet 2 bøger: Georg Hafströms *Skeppet Wasa* og Bengt Ohrelius *Kungens Skepp*, der begge omhandler den meget interessante bjergning af det gamle orlogsskib, der gik rundt i Stockholms havn 2 timer efter det var gaaet under sejl for første gang i 1628

H. Straru.

Marinehistorisk Selskab har som sit skrift nr. 5 udsendt kommandørkaptajn R. Steen Steensens uhyre interessante værk »Vore Undervandsbaade gennem 50 aar« — et omfattende og grundigt kildeskrift om hele undervandsbaadens udvikling gennem tiderne og en historisk gennemgang af det danske undervandsbaadsvaaben fra de spæde forsøg med DYKKEREN fra 1909 gennem 2 verdenskrige, hvoraf den sidste totalt udslettede, hvad vi havde af u-baade. Ved hjælp af lejede engelske enheder er vaabnet dog atter kommet paa fode, i dag arbejdes der med Orlogsværftets nye DELFIN-baade — det er bogen for unge og gamle orlogsgaster — ikke mindst for dem, der har oplevet »Broderskabet under havet«.

Red.

AALBORG

Aalborg Sømmandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Teglgaardshaven . Tlf. 1986

Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus

Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og transportanlæg

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI

Tlf. 3 40 00

— ogsaa han havde regnet med et bedre resultat af Mærkat-kampagnen —

BORNHOLM**Skibsproviertering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270Simon Madsen
RØNNE**ESBJERG****Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

VAADBINDERI OG TOVTØRRERI

ESBJERG

Esbjerg Skibshandel

v/ Harald Nielsen

Ny Havn

Tlf. 2198

»Hotel Spangsberg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG

Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG

TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA ¹/_s**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63

Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE

TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen**& Kryger** INGENIØRER

Telf. 118 (3 ledn.)

Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Carlsen & Aaens Vaadbinderi

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVÆRK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen

Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa

SØMANDSHJEMMET

A. SAMUEL

TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. Mortensen

SEJL, PRESENNING, FLAG OG

TELT FABRIK

Randers

Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Tlf 41345

Skibsradio, sendere og pejleantæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

Radio-apparater Elektriske anlæg

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE^A/_s Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af G. Honnens de Lichtenberg.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., kontortid daglig
kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. PA 2886. Postkonto nr. 1608.

Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER